

Bent Mortensen

Onsbjerg Mark 6
8305 Samsø

26. oktober 2026
Side 1 af 12

Vandindvindingstilladelse Onsbjerg Mark 6

Jupiter id: 79863

Aarhus Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde op til 17.800 m³ grundvand årligt til markvanding fra boring med DGU nr. 109.170.

Vilkårene for tilladelsen er beskrevet nedenfor i punkt 1-9.

Screening efter miljøvurderingsloven

Aarhus Kommune har vurderet, at projektet ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering og derfor kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Det juridiske

- Tilladelse til vandindvinding gives i henhold til § 20 i lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024 om vandforsyning mv., herefter vandforsyningsloven
- Afgørelsen om, at projektet ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, er truffet i henhold til § 21 i lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), herefter miljøvurderingsloven
- Fredningsbælte omkring borerne er udlagt i henhold til § 24 i lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse, herefter miljøbeskyttelsesloven
- Forbud mod etablering af en erstatningsboring uden tilladelse gives i henhold til vandforsyningslovens § 21 stk. 3

Derudover refereres der til følgende lovgivning i afgørelsen:

- Bekendtgørelse nr. 775 af 20. juni 2025 om vandindvinding og vandforsyning, herefter vandindvindingsbekendtgørelsen.
- Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, herefter habitatbekendtgørelsen
- Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse, herefter naturbeskyttelsesloven

Med venlig hilsen
Aarhus Kommune

Pernille Groth

Miljøsagsbehandler

Stine Andersen

Civilingeniør

TEKNIK OG MILJØ

By og Natur
Aarhus Kommune

Natur og Miljø

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 20 56 84 78

Sag: GEO-2013-031861
Dokumentnummer:
16188206

Sagsbehandler:
Pernille Groth

Vilkår

26. oktober 2026
Side 2 af 12

1. Formål

Vandindvindingens formål er markvanding.

Det oppumpede vand må ikke bruges til andet formål.

2. Boring

Tilladelsen gives til indvinding fra boringen DGU nr. 109.170 beliggende på matr.nr. 16a Onsbjerg By, Onsbjerg.

Boringens placering fremgår af bilag 1.

3. Tidsfrist

Vandindvindingstilladelsen meddeles for et tidsrum af 15 år, og er dermed gældende frem til den **26. oktober 2041**.

Hvis indvindingen til den tid ønskes fortsat, skal der inden tilladelsens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

4. Indvindingens omfang

Den årlige indvinding må ikke overstige 17.800 m³.

Der må maksimalt pumpes 36 m³ pr. time fra DGU nr. 109.170.

Indvindingsanlæggets pumpekapacitet mv. må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aarhus Kommune.

5. Egenkontrol

Indberetning af oppumpede vandmængder

Vandforsyningens indvinding skal kontrolleres med vandmåler. Indvindingsmængden opgjort pr. kalenderår skal senest 1. februar det følgende år indberettes til Aarhus Kommune. Bestemmelserne om måle-metoden kan til enhver tid ændres af Aarhus Kommune.

Pejlinger

Vandspejlsændringerne i boringen skal kontrolleres ved mindst 2 gange årligt at pejle boringens vandspejl i ro og under drift. Pejlingerne skal foretages før og efter vandingssæsonen. Pejlingerne skal foretages ved direkte nedstik. Pejlingerne skal noteres og skal hvert år inden 1. februar indberettes til Aarhus Kommune eller direkte til den fælles offentlige database for grundvand og drikkevand (Jupiter).

6. Fredningsbælte

Der udlægges et fredningsbælte omkring boringen på 10 meter. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges pesticider eller anbringes stoffer på en sådan måde, at de kan udsætte indvindingsanlægget for forurening.

Fredningsbæltet fungerer som fysisk sikringszone og skal i nødvendigt omfang være markeret med buskbeplantning, kampesten eller lignende.

7. Anlæggets indretning

Anlægget er indrettet som beskrevet under sagens behandling.

Vandindvindingsanlægget må ikke på væsentlig måde udbedres eller ændres uden tilladelse fra Aarhus Kommune.

8. Ejerskifte

Tilladelse til vandindvinding kan udnyttes af fremtidige ejere af ejendommen, når formålet med vandindvindingen ikke ændres. Ved ejerskifte skal den nye ejer underrette tilsynsmyndigheden.

9. Sløjfning

I medfør af vandforsyningslovens § 36 skal boringen sløjfes, hvis tilladelsen bortfalder, tilladelsen tilbagekaldes, eller boringen bliver overflødig. Sløjfningen skal udføres efter forskrifterne i bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land af autoriseret brøndborer.

26. oktober 2026

Side 3 af 12

REDEGØRELSE FOR SAGEN

Aarhus Kommune har den 18. august 2026 modtaget ansøgning om fornyet vandindvindingstilladelse.

Der er ansøgt om i alt 17.800 m³ pr. år svarende til den tidligere indvindings- tilladelse.

26. oktober 2026

Side 4 af 12

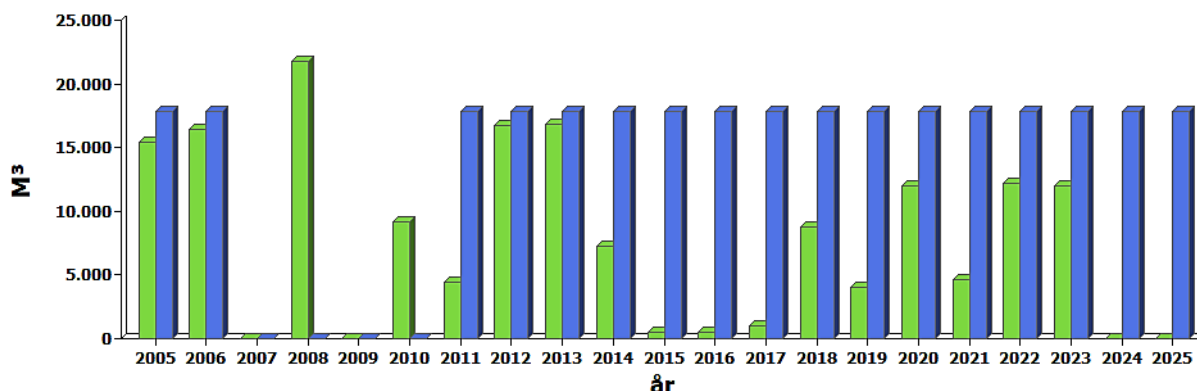
Gennemgang af vandforbruget de foregående 6 år viser midlertidigt en gennemsnitlig indvinding på 8.309 m³, se tabel nedenfor.

2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gennemsnit
12.044 m ³	4.618 m ³	12.214 m ³	11.975 m ³	7 m ³	2 m ³	8.309 m ³

Tabel 1: Årlig indvundet vandmængde m³/år.

Indvindingen har været svingende igennem de sidste 20 år, se søjlediagram nedenfor.

Vandindvinding og tilladelser 741-V40-00079863

Tabel 2: Diagram over årlig indvundet vandmængde m³/år (grøn) og tilladte mængde (blå)

Den tidligere indvindingstilladelse på 17.800 m³/år blev meddelt på baggrund af et vandingsbehov for 83 ha med gartneriafgrøder, friland og solbær. Indvindingen deles i dag mellem tre landbrug med et samlet dyrkningsareal på ca. 80 ha. Afgrødesammensætningen varierer fra år til år, hvilket medfører et varierende vandingsbehov og betydelige udsving i den årlige indvinding.

Ansøger oplyser, at den lave indvinding i 2024 og 2025 primært skyldtes, at størstedelen af arealet var tilsået med korn, som ansøger fejlagtigt, antog ikke måtte vandes, samt gunstig nedbør på kartoffelarealerne. Indvindingen i 2026 er derimod væsentligt højere som følge af flere grøntsagsafgrøder med et større vandingsbehov.

Fremtidige ændringer i dyrkningskravene som følge af kvælstofreguleringen forventes desuden at øge andelen af vårsæd og dermed potentielt vandingsbehovet. Ansøger ønsker derfor at fastholde tilladelsen på 17.800 m³/år.

Aarhus Kommune vurderer på den baggrund, at den ansøgte indvindingsmængde er passende.

26. oktober 2026
Side 5 af 12

Vandforsyningsplan, Vandområdeplan og Råstofplan

Vandindvindingen strider ikke mod Samsøs Vandforsyningsplan 2024.

Vandindvindingen strider ikke mod Miljøstyrelsens Vandområdeplaner 2021-2027.

Vandindvindingen strider ikke mod Region Midtjyllands Råstofplan 2020.

Ejerforhold

Boringen er beliggende på matr.nr. 16a Onsbjerg By, Onsbjerg, som er ejet af ansøger.

Anlæggets indretning

Der indvindes fra boring med DGU nr. 109.170 etableret i 1974, som er beliggende i en bygning.

Boringen er 34 meter dyb.

Der er installeret en dykpumpe af typen Grundfos BPD 135-6 med en angivet ydelse på 30–50 m³/t ved en løftehøjde på 42–19 mvs. Derudover er der installeret en trykpumpe af typen Grundfos TP 65-410/2 på 7,5 kW.

Når dykpumpen kører alene, er ydelsen ca. 22 m³/t. Når begge pumper kører samtidigt, er den samlede ydelse ca. 36 m³/t.

Boringens tæthed er kontrolleret ved en ren bakteriologisk kontrol af den 6. august 2026.

Vurdering af drikkevandskvaliteten

Aarhus Kommune er tilsynsmyndighed med al vandindvinding, bortset fra tilsyn med vandkvaliteten, som foretages af Fødevarestyrelsen eller Samsø Kommune afhængigt af anvendelsen af vandet.

Fødevarestyrelsen er tilsynsmyndighed på kvaliteten af vandet, som anvendes hos primærproducenter herunder landmænd og gartnere. Primærproducenter har selv ansvaret for det vand, der bruges i virksomheden, jf. hygiejneforordningen. De fleste primærproducenter kan anvende "Rent vand".

Find mere information om emnet på Fødevarestyrelsens hjemmeside: Vand til primærproduktion - Fødevarestyrelsen (foedevarestyrelsen.dk).

Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

Vandforsyningsboringer og vandindvinding er omfattet af miljøvurderingsloven bilag 2, pkt. 2 d om dybdeboringer og pkt. 1 c vedrørende vandforvaltningsprojekter indenfor landbruget. Aarhus Kommunes naturmyndighed og

Samsø Kommune er blevet hørt som berørte myndigheder jf. miljøvurderingslovens § 35 stk. 1 nr. 1.

26. oktober 2026
Side 6 af 12

Aarhus Kommune har vurderet projektet på baggrund af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 med udgangspunkt i en årlig indvinding på 17.800 m³. Vurderingen tager således udgangspunkt i den ansøgte indvindingsmængde og ikke den gennemsnitlige årlige indvinding på 8.309 m³ i de seneste seks år.

De relevante kriterier for projektet er uddybet nedenfor.

Den tidligere indvindingstilladelse stillede vilkår om pejling af vandspejlet to gange årligt – før og efter vandingssæsonen i drift og i ro – med registrering i logbog.

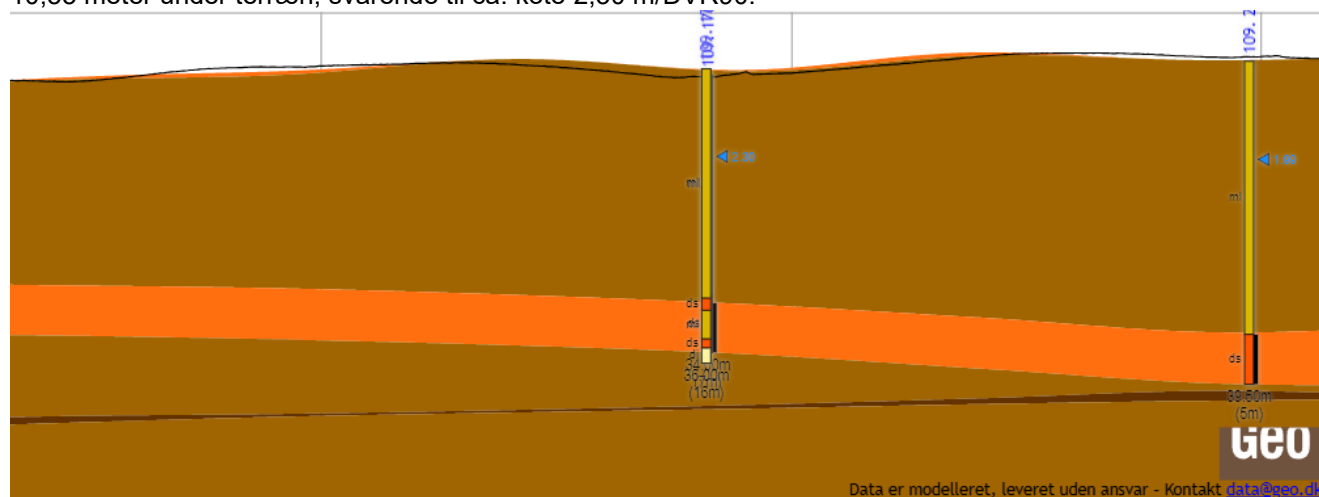
Der er indsendt logbog over årlig pejling fra boringen, men kun udført i ro. På grund af de manglende pejlinger i drift indgår pejlingerne ikke i vurderingen af boringens påvirkning på omgivelserne.

Geologi og magasinforhold

Boringen er 34 meter dyb og filtersat 28-34 meter under terræn.

I boringen er der fra terræn og ned truffet følgende: 0-5 meter gult ler, 5-27 meter sandblandet ler, 27-37 sand, vandførende.

Ifølge GEOATLAS (model Sydsamsø, 100m) står vandspejlet i boringen 10,53 meter under terræn, svarende til ca. kote 2,30 m/DVR90.

Figur 1 Geologisk tværsnit DGU nr. 109.170 GEOATLAS (model Sydsamsø, 100m).

Påvirkning på § 3-beskyttede naturområder

Nærmeste § 3-beskyttede natur er to vandhuller henholdsvis 155 meter øst for boringen og 590 meter sydøst for boringen.

Nærmeste vandhul er senest besøgt i juni 2024, hvor der bl.a. blev registreret brøndkarse sp., alm. sumpstrå, pindsvineknop sp., vand-pileurt og svømmende vandaks. Der er ifølge besøgtelsen tale om et næringspåvirket

vandhul, med en vanddybde på 1 – 1,5 m, der aldrig vurderes at udtørre helt.

26. oktober 2026
Side 7 af 12

Vandhullet der ligger længst mod sydøst er tilsvarende besigtiget i juni 2024. Ved besigtigelsen blev der bl.a. registreret bredbladet- og smalbladet dunhammer, nøkkeroseslægten, dynd-padderok, rød-el, tagrør og liden andemad. Der er ifølge besigtigelsen tale om et vandhul med en ret grumset vandkvalitet og med en vanddybde på 1,5 m, der aldrig vurderes at udtørre helt.

Da der ikke er hydraulisk kontakt til vandhullerne, vurderes indvindingen ikke at påvirke tilstanden af de § 3-beskyttede vandhuller.

Påvirkning af Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er N55 Habitatområde H51 og Fuglebeskyttelsesområde F31, Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede).

Udpegningsgrundlaget for områder er:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 51		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	*Grå/grøn klit (2130)
	* Laguner (1150)	* Klithede (2140)
	Bugt (1160)	Kransnålalge-sø (3140)
	Rev (1170)	Næringsrig sø (3150)
	Strandvold med enårige (1210)	Brunvandet sø (3160)
	Strandvold med flerårige (1220)	Tør hede (4030)
	Kystklinter/klipper (1230)	* Tørt kalksandsoverdrev (6120)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Kalkoverdrev (6210)
	Strandeng (1330)	* Surt overdrev (6230)
		Rigkær (7230)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 31		
Fugle:	Sangsvane (T)	Skarv (Y,T)
	Klyde (Y)	Ederfugl (T)
	Splitterne (Y)	Fløjlsand (T)
	Havterne (Y)	Sortand (T)
	Dværgterne (Y)	

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af afstanden til området, at indvindingen i sig selv eller i kumulation med andre vandindvindinger, ikke påvirker arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Påvirkning på strengt beskyttede bilag IV-arter

Nærmeste forekomst af en strengt beskyttet art drejer sig om grønbroget tudse sidst registreret i 2001, der er fundet ca. 755 meter sydøst for boringen.

Indvindingen vurderes ikke at påvirke, beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Projektet vurderes desuden ikke at påvirke områdets økologiske funktionalitet for arterne.

Øvrige strengt beskyttede arter er ikke relevante ifm. denne projekttype og den givne lokalitet.

26. oktober 2026
Side 8 af 12

Påvirkning af vandløb:

Det nærmeste målsatte vandløb er DK vandområde ID o9888 Sørende, som ligger ca. 2,1 km sydøst for boringen.

På baggrund af afstanden til vandløbet samt indvindingens begrænsede størrelse vurderes indvindingen ikke at medføre en forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af fastsatte miljømål.

Påvirkning af øvrige indvindere

Nærmeste indvindingsboringer er:

- DGU nr. 109.168 beliggende ca. 307 meter syd/vest for boringen (markvanding)
- DGU nr. 109.166 beliggende ca. 553 meter nord for boringen (markvanding)
- DGU nr. 109.175 beliggende ca. 175 meter nord for boringen (markvanding)

Indholdet af chlorid i alle ovennævnte boringer er væsentligt under kvalitetskravet for drikkevand, og der ses ikke en stigning i indholdet.

På baggrund heraf vurderes fortsat indvinding ikke at udgøre en påvirkning af øvrige indvindere.

Påvirkning på grundvandsressourcen:

Boringen er placeret i et Område med Drikkevandsinteresser (OD).

Nærmeste målsatte grundvandsforekomst er den terrænnære grundvandsforekomst dkm_1825_ks. Forekomsten er i god kvantitativ tilstand, mens den er i ringe kemisk tilstand. Den ringe kemiske tilstand skyldes pesticider. Årsagen til den ringe kemiske tilstand vurderes at være arealanvendelsen.

Indvindingen vurderes ikke at forringe grundvandsforekomsternes tilstand eller hindre opfyldelse af de fastsatte miljømål.

Saltvandsindtrængning

Der er en generel risiko for indtrængende eller residualt saltvand, når man indvinder på Samsø.

I forhold til risikoen for saltvandsindtrængning i området, fremgår det af "Redegørelse Sydsamsø", juni 2012, at risikoen for at indvindingen påvirkes af

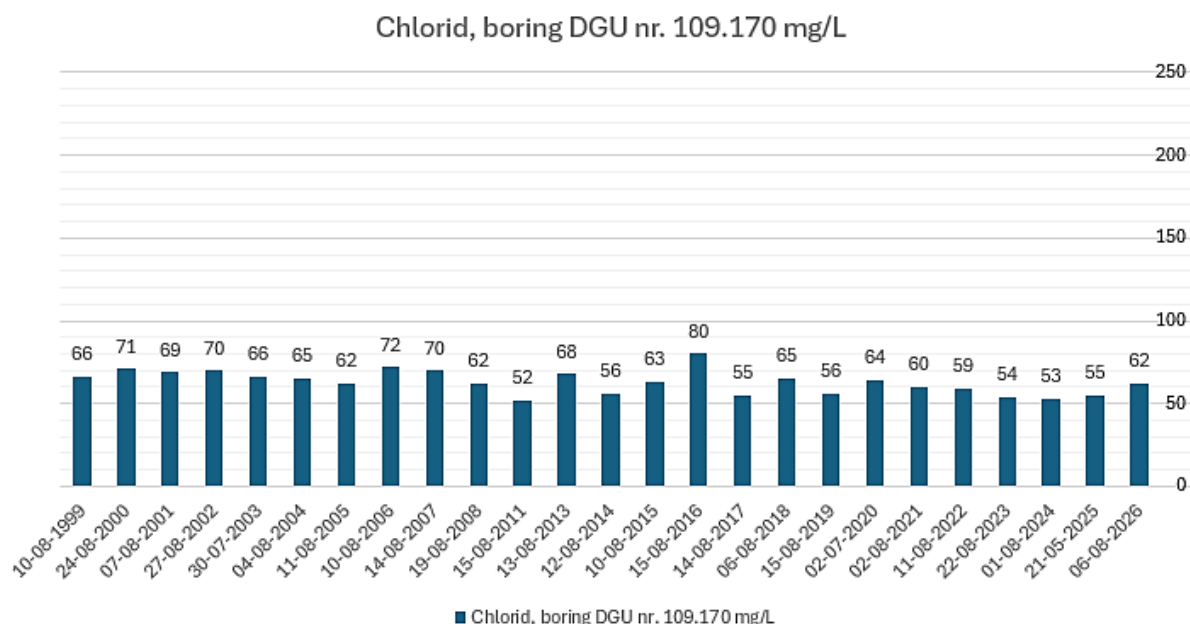
residualt sand primært er til stede ved de tidligere fjorde ved Lushage, Veshage, Ballen og Stauns Fjord.

26. oktober 2026

Side 9 af 12

Den største risiko for saltvandspåvirkning vil derfor være indtrængende saltvand som følge af overudnyttelse af magasinet.

Indholdet af chlorid har siden 2018 ligget stabilt og væsentligt under drikkevandskriteriet på 250 mg/L, se diagram nedenfor:

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af overstående, at der ikke er risiko for saltvandsindtrængning som følge af indvindingen.

Afgørelse og sammenfatning

Samlet set vurderes det, at fornyelse af vandindvindingstilladelsen fra boringen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af det omgivende miljø.

Det er konkret vurderet, at projektet;

- i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil påvirke Natura 2000-områder, væsentligt.
- ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rastekområder for strengt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter) eller ødelægge de strengt beskyttede plantearter (i alle livsstadier), som også er omfattet af bilag IV.
- ikke medfører en forringelse af grundvandsforekomstens eller overfladevandområdets tilstand, og det vurderes at projektet ikke hindrer opfyldelse af de hertil fastsatte miljømål.

- ikke i øvrigt vil medføre væsentlige påvirkninger, der kan være til skade for omgivelserne.

26. oktober 2026
Side 10 af 12

Aarhus Kommune vurderer, at indvindingen fra boringen ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, og derfor kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

UDTALELSER I SAGEN

Bortset fra Samsø Kommune er der ikke indhentet udtalelser fra andre kommunalbestyrelser eller Styrelsen for Patientsikkerhed i forbindelse med sagens behandling.

OFFENTLIGGØRELSE

Aarhus Kommune har den 26. oktober 2026 annonceret afgørelse om ikke VVM-pligt på kommunens hjemmeside. Der er desuden bragt en henvisning til annoncen i Samsø Posten.

Ansøgning om vandindvindingstilladelse er ikke offentliggjort jf. vandindvindingsbekendtgørelsens § 10 stk. 3.

Klagevejledning

Der er mulighed for at klage over følgende i afgørelsen:

- Indvindingstilladelsen efter vandforsyningsloven
- Påbud om/udlægning af fredningsbælte efter miljøbeskyttelseslovens § 24
- Afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven.

Klage efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven

Afgørelsen om vandindvindingstilladelse og udlægning af fredningsbælte kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- Ansøger
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet Tænk
- Sundhedsstyrelsen (miljøbeskyttelsesloven)
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som formål (miljøbeskyttelsesloven)

jf. vandforsyningslovens kapitel 13 og miljøbeskyttelseslovens kapitel 11.

Klage efter miljøvurderingsloven

Afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, af:

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelse.

26. oktober 2026
Side 11 af 12

jf. miljøvurderingslovens kapitel 18.

Sådan klager du

Eventuel klage skal indgives til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen der ligger på Nævnes hus' hjemmeside. På hjemmesiden kan du også læse klagenævnets vejledning om behandling af klager.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr som lyder på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder/organisationer

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

Klagefrister

Klagefristen udløber **4 uger efter offentliggørelsen**. Hvis klagefristen udløber på lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Klagefristen efter miljøbeskyttelsesloven dvs. udlægning af fredningsbælte udløber den **23. november 2026**.

Afgørelsen kan også indbringes for domstolene. Søgsmålet skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Tilladelsen offentliggøres på Aarhus Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Kopi sendt til:

- Samsø Kommune, Teknik og Miljø, mail: post-teknisk@samsoe.dk
- Danmarks Naturfredningsforening mail: dn@dn.dk, kopi til samsoe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, mail: fbr@fbr.dk
- Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del, mail: midtjylland-est@fredningsnaevn.dk
- Friluftsrådet, mail: aarhus@friluftsradet.dk

